

Nro. 16.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

*Költ Bétsben Februáriusnak 23-dik napján 1796-dik
esztendőben.*

B é t s.

A' múlt pénteken, Szombaton, és vasárnap tartott néhai *II József* jó Császár és Király 1790-dik esztendőben Febr. 20-dik napján történt halálának szomorú innepe. A' múlt pénteken estve vigiliák, Szombaton dél előtt 11 órakor exequiák voltak, mellyeken O Cs. Kir. Felsegek, az egész Fels. Császári ház, az Apostoli követ, és az egész udvar jelen voltak. Szombaton és vasárnap, minden belső és külső városbéli templomoknak harangjai meg húzattak egy egy óráig. Pénteken minden közönséges játéknéző helyek bé voltak záratva. — *Károly* fő hertzeg, a' ki is *de Lig-ne* hertzeg, *Ferraris* és *Stein* Generálisokkal egy-

gyűtt Feldmarsallságra emeltetett, *Rézsi* ármádiához való menetelésnek idejét nem tudjuk, hogy mindazáltal nem messze legyen, abból gyanítjuk, hogy már minden tábori készüléte és bútorja készenvagyon, és csak az indulásra való felséges parantsolat után várakozik.

Hadi Környüldállások.

Noha mind a' két részről meg tétetnek a' hadi készülétek, noha mind a' mi ármádiánk, mind az ellenség seregei szaporítatnak: még is mindazáltal azt állatják némelly politikusok, hogy a' békeségnek jó illatú olaj agjai a' jövő tavaszra ki fognának bimbózni. Hogy mind a' *Berlini*, mind a' *Petersburgi* udvarok szorgálmatosan munkálódjanak *Európa* meg háborítatott tsendességének vizsgálta térítésében arról kételkedniünk nem lehet, de minémü sikere fog lenni munkásságoknak, a' jövő idő fogja meg tanítani.

A' *Koblentzi* tudósítások szomorú hangon beszélnek. Mi, *úgymond*, ismét keserves állapotra jutottunk, hijába jártak követeink *Párisba* a' reánk vetett contributióknak el engedése végett. Városunk és annak környéke 100000 kemény tallért fizetni köteleztetik; az executio reánk küldetett, mintegy 40 házban két két granatéros vagyon őrizeten, a' kiknek ételeken 's italokon kívül 30 sols napi zsóldot kell fizetni. — Hasonló szomorú hírekkel tellyesek a' *Biponti* levelek. Le írhatatlan nyomorúságokkal küzködünk, ezeket olvassuk a' többek közt egyikben, a' reánk vetett 400000 forintokat e' folyó Febr. 15-dik napjáig pengő pénzben ki kellene fizetniünk, különben kezesek vitétetnek és küldetnek közülünk Fr. Országba. Ugyde hol veszi szegény városunk, a' melly két esztendőtol fogva annyi sok hadi saizóltatás alá vólt vettetve, ezt a' rettenetes summát? Igen kevesen vagynak közöttünk tehetős emberek, a' többi mind nagy Izegénységre jutott ebben a' gonosz

háborúban. A' reménység ugyan táplál bennünket, hogy mostani nyomorúságunkból ki szabadulunk a' reménylett békesség által; de e' sem láttatik közel lenni, és ha tovább is fog a' hadakozás folytattatni, egész környékünk pusztává léfzen, mellynek szomorú következéseit késői maradékink is érezni fogják.

Trarbachból a' *Treviri* V. Fejedelemségnek várasából ilyen foglalatú közönséges tudósítást olvasunk: „Itten és környékünkön minden házak és helységek dugva vagynak Frantziákkal, kiknek számok a' naponként ide jövő seregekkel nagyon szaporodik. Ezek az éh gyomrú emberek minden barmot el vettek a' falukon, tőlünk is mind eleséget mind pénzt kívánnak, és ha nem adunk, azzal fenyegetnek, hogy tehetősebb embereinket zálogba el fogják vinni. *Trierben* erős földi erősségeket készítenek, a' hová sok embereket hajtának a' körül belől fekvő helységekből a' munkára; *Luxenburg* vára sok hólnapokra való eleléssel rakatik meg.

Mühlbergből, *Carlsruhének* a' *Bádeni* hertzeg lakó helyének szomszédságából illetén foglalatú magános tudósítás jött kezembe: „Az ide való hadi történetek a' két hadakozó armádiának mostani tsendes fekvéseiben állanak, ezzel a' külömbséggel, hogy az ellenségtől számos lovasok és gyalogok jönnek hozzánk által, 's töbnire a' *Rastadt* és *Offenburg* közt kantonirozó *Conde* hertzeg corpusánál vesznek szolgálatot. A' hozzánk desertirozók egyenlőképen azt beszélik, hogy minden részből nagy szükséget lzenved a' Fr. katonaság; hogy a' mostani fegyvernyugvás alatt elelendő idejek vagyon hazájoknak izomorú állapotján, mostani uralkodóiknak tsalárdságán való gondolkozásra, és együtt beszélgetésre, és hogy ezen meg fontolások által indítatnak a' desertióra. Azt is beszélik, hogy a' *Queckheimi* lineákban *Germersheimtől* fogva *Zweibrückig* 40000 emberből álló gyalogság és hét regiment nyomorúlt

lovasság fekszik; hogy mindnyájan a' békességet óhajtják; hogy sok ifjú és öreg embert kényszerít az ellenség a' fegyverfogásra; és hogy e' miatt az egész Ország békételenkedik. A' fellyebb nevezett lineákban következő Fr. Generálisok vagnak: *Jouber, Berino, Schrappán, Micheaux, Ferrino, Desser* és *Guzan*. Részünkről ezek vagnak ellenek: *Ott, Hötze, Kovacherich, Mészáros, Dévay, Tzopf*, és *Qvozdnovich* Generálisok. — A' mi környékünk *Neustadt*től fogva *Kayserslauternig* keményen bé vagnak sántzolva. A' következő dolgokról mi itten keveset tudunk, a' Bétsiektől várjuk a' tudósítást, úgy tartjuk, hogy még egy táborozás lélzen, a' mellyre mi egészen kézzen vagnunk, és reményljük is kivánt lzerentséinket. — A' *Szerviai* szabad sereg harmadik battallionnal is meg fog szaporítani, mellyről tett plánumunkat nemcsak kegyesen vette Gróf *Wurmser* Feldmarsal ö Excellentiája, hanem ajánlotta is annak elszközlésére önnön magát. Hiszem, hogy azon alkalmatossággal én is elébb fogok lépni egy grádittsal 's a' t.

Német Birodalom.

A' *Regensburgi* Országgyüllése 100 Római hólnapot ígért a' Fels. Csáfzárnak a' jövő táborozásnak folytatására, mellynek négy terminuson való le fizetésére kötelezte magát. — A' *Brémai* hertzegség és a' *Hannoverai* V. Fejedelemség, nem külömben a' *Lübek* és *Holsteins-Glückstadt* követjei azt a' kifogást tették, hogy ök arról semmi instructiót nem vettek. — Gr. *Erbach* a' Cs. *Rénusi* armádiának interimális kórmányozója azt a' jelentést tette a' Cs. Commissáriusnak Báro *Hügelnek*, hogy *Moguntzia, Ehrenbreitstein* és *Filipsburg* tökéletes védelmező állapotba lejendő helyzetetésekre egy milliónál több kivántatik.

A' *Rénus* felső környékéről lett tudósítások egyenlőképen jelentik, hogy a' Gr. *Wurmser* fő

hadi vezér ármádiája nagyon meg erősítette magát a' Rénus tulsó partján, és hogy *Kaiserslautern-től* fogva egész *Manheimig* bé vagyon tábora sán-tzolva. — Egy Fr. General adjutáns által szökvén az Austriai ármádiához, a' *Düßzeldorfi* Fr. erősségeknek rajzolatját által hozta magával. — *Kolóniában* kemény parantsolat hirdettetett ki azok ellen, a' kik a' *Rénus* jobb partjára gabonát hortak. — A' *Maás* és *Rénus* közt fekvő Német tartományokra vetett erőltetett költsönadás 60 millió li-verre megyen, mellyből 40 milliót tartozik a' *Koblentzi* kerület fizetni. — Az egész Német Ország szívfzakadva óhajtja a' békességet. — A' *Biponti* és *Palatinatusi* V. Fejedelmi helységekben, a' hol t. i. még most is Frantziák vagynak, minden polgári hitet le nem tett papok annak le tételére, vagy ha azt nem mivelnék, hazájokból való ki menetelre kényszeritetnek.

BCU-Cluj National Brttannia Library Cluj
Nagy Brttannia.

Egy *Stone* nevű szénnel kereskedő *Londoni* lakosnak, a' ki 1794-dik elztendőtől fogva a' *Newgati* fogházban ül, processussa el kezdődvén, so-kan a' ki válaftatott *Juryk* közzül azzal menteték magokat, hogy ők mint a' vádoltatott személynék barátjai birái nem lehetnek. A' *Juryknek* meg esküttetések után a' vád előttök el olvastatott, mellynek summája e' vala, hogy ő a' király élete után intselkedett. Ennek meg bizonyítására 11 próbák hordattak elő, mellyeknek foglalatja ebből állott, hogy ő *John Hurford*, *Stone* és *Jackson* haza árulókkal egygyütt öszve esküött a' király jobbágyainak el tsabitására, a' Frantziák Angliába való ki szállásoknak könnyítésére, a' nép indúlatjának és gondolkozása módjának ki tanulására, és a' Fr. kormányfzéknek er-ről való tudósítására. E' végre ment *Hyberniába* a' nevezett *Jakson*, ezért levelezett vele, ezért adott nékie nagy summa pénzt. Tudakozyan tő-le a' Biró: *Gvilti non Gvilti*, az az, bunös e' vagy

ártatlan, azt felelte: *non Guilti*, az az nem bűnös, annakutánna elő hivattak a' tanúk kik között egy-néhány parlamentális tagok is vóltak, nevezetesen Lord Grenville.

A' *Kristián* Admirál flottájáról még most is kedvetlen tudósítások küldetnek *Londonba*, melylyek abban meg egyyeznek, hogy az ellenkező tengeri fizek, és a' hajós sereg közt uralkodó nyavalyák miatt kéntelen lészzen Angliába vissza térni. A' *Dutton* nevű hajó, melly a' nevezett flottától el szakadván a' *Plymouthi* kikötő helybe vissza hajtatott, ottan a' közsziklába ütközvén el süllyedt, és a' rajta lévő 500 katonák közül sokan bele fúltak a' vízbe.

Jamajkából Amérikanak nevezetes szigetjéből azt a' tudósítást vette a' kórmányszék, hogy az ottan támadott zenebonáskodóknak száma naponként mind jobban jobban öregbül; hogy a' hozzá járúlhatatlan hegyek közt lappanganak, a' honnan gyakran tsuportosan ki jövéen a' kaffé és nádméz plántákat meg égetik. a' fejer lakosokat meg öldösik, az Indusokat pedig, az az a' fekete embereket magok pártjokra hajtyák, és így mindenféle emberekből állanak.

A' *Londoni* levelek szerént a' Sz. *Domonkos* szigetébe küldetett Fr. kórmányozó egy hofszú hírdetményt tétetett ottan közönségessé, mellyben minden színű, rangú, és vallású lakosokat a' Fr. respublika polgárinak nevezi, és egyszersmind a' respublika védelmezésére serkenti. Titeket, *ügymond*, Afrikánusok mint valóságos fiait a' maga kebelébe fel vefz a' respublika olly véggel, hogy ti is élhessetek az emberiségnek jussaival, és szabadságával. Hogyha ti tévelyedésekből meg tértek, mi is el felejtjük a' mi nekünk okozott bosszúságokat. Egy szóval, az egéfsz hírdetmény atyafiságot, bátorságot, és felebaráti szeretetet ígér a' lakosoknak, tsak az Anglusoknak és emigránsoknak nem, a' kiket igen gyűlölséges

színekkel fest le, és gyűlölésekre 's üldöztetésekre uncsolja a' lakosokat.

Olasz Ország.

A' *Londoni* udvar és *Algiriai Dey* közt legközelébb végbe ment tracta leg inkább a' *Korsikai* szigetet tárgyazza, melly szerént szabad léfzen az *Algirusoknak*, az általok el raboltatott hajókat a' *Korsikai* kikötő helyekbe bé vinni, ott közönséges árúba botsátani, 's minden hólnapban egy posta hajót küldené *Algiriába*. Ellenben az *Anglusoknak* szabad nem léfzen az *Algiriai* hajókról valamit el venni, és ha ez eránt per támadna közöttök, a' *Dey* mondja ki a' végső sententiát. E' pedig minden *Korsikai* el fogatott örökös szolgálkat szabadon fog botsátani, 's engedelmet adni a' *Korsikai* lakosoknak az *Algiriai* partok körül való gyöngy halászatra. Azon időtől fogva, már 200000 piafzterrel pótolták ki az *Anglusok* azon kárt, mellyet egy gabonával meg terhelt hajó el vétele által okoztak az *Algirusoknak*. E' mellett egy rézzel pántolt 18 ágyús hajót ajándékozott a' *Londoni* udvar az *Algiriai* Fejedelemnek; e' pedig egy arany markolatú igen betses kardal tisztelte meg a' *Korsikai* vitzé király titoknokját, mellyet különös, és az *Algiriai* szokás szerént leg főbb indulatjának ki nyilatkoztatására maga kötötte az oldalára. E' folyó hólnapnak 5-dikén viradta előtt 3 órakor 10 minutumkor érezhető, de semmi kárt nem okozott földindulás tapasztaltatott *Florentziában*. — A' *Livornoi* kikötő helybe bé menő és onnan ki futó kereskedő és hadakozó hajóknak száma igen nagy, úgy annyira, hogy minden istenadta aapon nyóltz 's tiz minden nemzetbéli hajók mennek oda bé 's onnan ki.

Turinból iratik, hogy Jan. 19-dikén egy *Fr. stabális* tizt ment *Colli* Generálishoz, kitől különös tiztelettel és is fogadtatott, a' magával vitt leveleknek foglalaját ki tanulni ugyan nem lehet.

tett, maga a' Fr. tisztt sem tudta meg mondani; azt mindazáltal értésére adta a' *Cévi* komendánsnak, hogy az ő oda menetele a' fegyverfzűnést tárgyazza.

Spanyól Ország,

Minekeltötte útnak indúlt volna a' Spanyól király, öszve hiyán a' *Kastiliali* Tanátsot maga felséges akaratiját jelentette, 's fel vejendő útjának indító okaúl tette azon fogadását, mellyet a' Sz. *Ferdinánd* oltárán tett vala *Sevigliában*. A' nevezett Tanáts hálá adó szivvel vette ő Felségének ezen jelentését, 's leg ottan minden szükséges rendeléseket meg tett ő felségek utazásokra. Uti költségre 2 millió piaster vétetett ki a' királyi kintstárból, mellyből minden napra (utazások 40 napig fog tartani) 50000 piaster rendeltetett. *Badajozban* egynéhány napig fognak múlatni, és annak környékén a' *de la Pace* hertzeg minster szép, és a' leg jobb izlés szerént épitetett palotáját is meg látogatni. Ottan fog a' *Portugalliai* örökös, a' *Brasiliai* Fejedelem is udvarlásokra meg jeleni. — *Madrittól* fogva *Sevigliáig* 500 lovak rendeltettek azon kurirok alá, a' kik naponként tudósítást fognak vinni ő Felségek utazásáról. — Az *Eskuridli* királyi palotából lett ki indulásokkor felettébb sok ember gyüllött öszve, a' kik könyves szemekkel kivántak ő Felségeknek szerentsés utazást. Az első kotsiban a' király és királyné, az *Astúriai* Fejedelem, és *de la Pace* hertzeg, a' másodikban *Antal* infáns, 's ezeknek feleségeik ültenek. — A' következett kotsiban az udvari nevezetes tisztek mentek ő Felségek után; Ezeket követte *Don Albuderto* kapitány 600 lovas gárdával. — Előre két királyi pompás és költséges hintók küldettek *Sevigliába*, mellyeken oda bé fog menni a' király. — A' *Sevigliai* Érsek is előre oda ment, hogy illendöképen fogadhassa és a' Sz. *Ferdinánd* oltárára vezethesse ő Felségeket.

Frantzia Ország.

A' múlt Jan. 26 dikán tartott gyűlésében az ifjú Tanátsnak igen keményen beszélt *Boudin* azon ifjak ellen, a' kik vonogatván magokat a' requisitiótól nem akarnak zárlójok alá menni. „Melly hathatósan és szerentsésen bé tellyesített, *ügymond*, ennekelötte a' militáris requisitióról hozatott törvény! A' múlt Jul. 27-dik napján esett revolutiótól fogva mindenek meg változtak — mindenek álmósabban folynak mint annakelőtte (értsd a' terrorismus idejét, a' mellyben igen sok dolga vólt a' guillotinénak). A' gazdag ifjak ki húzván magokat a' requisitio alól, a' nemzeti képviselőknél 's Generálisoknál titoknökká lettek. Ez a' gonosz végtére gyógyithatatlanná lett, a' requisitio alá tétetett embereknek szabadság adott a' hazamenetelre, végtére armádiáink is elfoglottak. Az ellenség meg sajditván erőtlenségünket által rontott a' Rénuson, és már most újabb táborozásra készülni kényszerített bennünket. — A' Fr. katonák meg nem úntak a' szabadságot, készek határainkat önnön maga a' természet által iratott pontokig ki terjeszteni; hanem boszszonkodnak azon, hogy ifjú hazájokfiak által magokat segitetni nem látják,“

Meg érdemlik az ilyen ifjak a' büntetést. — Régi őseinknél a' *Gallièrèknél* halálra büntettek azok, a' ki utólsók vóltak a' táborba való menetben. Sziükség, hogy ezek a' félénk ifjak haladék nélkül a' határokra mennyenek, sem dolgoatlan, sem félénk embernek nem kell a' Frantziának lenni — a' ki mellettünk nintsen ellenünk vagyon. Én tehát azt tanátslom, hogy a' requisitio alá tétetett ifjaknak jövő Mártiusnak 5-dik napjáig armádiáiknál kell lenniük, és a' kik közülök azokat elébb el hadják, mint sem arra végső szabadságot nyernek, küldetésenek ki a' fizigetekre, az ezen törvény ellen rugózóknak vagyonjaik az invalidusok számára confiscáltassanak, és a' melly közönséges tisztviselők a' requisitióról hozatott törvényt végre nem hajtyák,

deportáltassanak, az az a' szigetekbe vitettesenek által." Az ifjú Tanács azt végzette, hogy ezen javaslásnak meg vizsgálására egy commissió rendeltessék ki.

Foypoult Fináantz minister le tette ezen hivatalját, melyet *Cámusra* akart az ifjú Tanács bízni, de mivel ő az archivariusságot is viselni kívánta, erre pedig a' Directorium reá nem állott, *Rámel* az ifjú Tanácsnak egyik tagja lett Fináantz ministerré. Ez a' heves indulatú ember Jan. 29-dikén tartatott gyűlésben arról tudósította az említett Tanácsot a' Fináantzialis commissiónak nevében, minémű állapotban légyen mostan a' republika Fináantzijája, a' melly alkalmatossággal hosszas ditsériát mondott az assignátákról: „Az assignáták elzöklötték, *ügymord*, a' revolutiót, ezek törték öszve az aristokratáknak praerogativáit — ezek táplálták és ruházták azokat a' sok hadi seregeket, a' melyeknek a' szabadság keresett gyözedelmeit köszönheti (a' melyeket t. i. a' múlt őszel szerzettek magoknak a' Rénus mellett) — ezek tartották meg épségben a' sok vizontagságoknak szélvelzei közt fel's alá hányatott Státus hajóját, ezeknek kell tehát vasmatskáknak lenni annak kikötő helyeiben. Bizonyosan tudjuk, hogy 40000 millió papiros pénznel több nem forog az Országban; de azt is bizonyosan tudjuk, hogy az okos gazdálkodás által annak számát meg lehet kissebbíteni, és hogy azok és a' pengő pénz közt való egyaranyúság nem sokára fel fog állani. Végtére azt javasolta, hogy *Pluviosa* hónapnak 30-dikán (Februariusnak 19-dikén) az assignátákat készítő réz táblák és egyéb eszközök közönséges helyen öszve törettessenek, és a' Fináantzia kintstárába bé ment 40 millió assignáták meg égettessenek, melyet az ifjú Tanács meg határozván az öreg Tanács is jóvá hagyott, és már most ezüst és arany pénzek verettetnek. Ezeknek egyik oldalán egy tser koronán ezek a' szók vagynak: *Franzia republika*, a' másik oldalán vagyon egy *Hercules*.

a' ki a' szabadság és egyenlőség kezeit öfzve kaptolja ezen igékkel, *eggyesség és erő*.

Burdegálisban és a' *Girondi* ofztálynak egyéb városaiban kemény nyomozások tétetnek a' polgári hitet le nem tett papokra nézve, és a' kit hol találnak, meg fogják. — Az *Axóniai* ofztályban egy pénzt verő titkos műhely találtatott ki, mellyben a' király képével és ezen igékkel ékeskedő tallérok verettek: *Sit nomen Domini benedictum*, az az, *áldott légyen az Úr neve*. A' pénzverők meg fogattak, a' műhely pedig öfzve ronthatott. — A' *Rénusi* armádiánál vólt fő hadi commissáriusok *Martillerie*, *Bartholemy* és *Bichott* hivataljaiktól meg fosztatván *Párisba* hivattak a' számadásra. — *Bella*, a' *Strasburgi* jövedelmeknek fő igazgatója is hasonló sorsra jutott. — A' *Breguigni* várban (Kis Britanniában) négy *Chouán* fő tiszték, úgymint *Rallet*, *Roullemaze*, *Avocat* és *Aploguidé* el fogattattak, a' kik a' respublikánusokkal való alkudozásnak színe alatt titkos complotot akarták formálni. Kevésbe múlt, hogy *Puisaye* rojalista Generális is el nem fogatott. — Hármat közülök mindjárt akkor halálra sententziázott a' katona commissió, hanem az egyiket olly derekasan védelmezte a' prókátora, hogy a' haláltól meg menekedvén csak deportáltatott, az az, valamellyik sivatag szigetbe küldetett számkivetésbe. Az egyik fel vitetvén a' guillotinére, fel szóval azt mondotta, hogy ő néki a' királyért és a' vallásért kellett meg halni.

Valentzia várának kormányozója 32000 livert küldött a' Directoriumnak ajándékba az oda való katona őrizetnek nevében. Egy *Stammáté* nevű Görög, a' ki ennekelotte *Konstántzínápolyban* talmás vólt, annakutánna mint Consul Fr. Országának szolgált, azzal vádolta leg közelébb a' *Konstántzínápolyban* lévő követtség tagjait, hogy mindnyájan aristokraták, és az egyenlőség ellenségei legyenek. *Rouenből* iratik, hogy ottan ismét mutogatják magokat a' *Chouánsok*, és imitt amott sok kegyetlenséget és pusztitást vífznek vég-

be. *Fougeresben* nagyon meg verték őket a' patrióták. — A' múlt Jan. utolsó napján vólt első meg jelenése a' Directoriumnál a' *Toskánai* új követnek. Ugyan akkor az Amerikai colóniákból jött deputátusok hat zászlót mutattak bé, a' mellyeket a' *Brittusokkal* való ütközetekben nyertének. A' Directoriumnak mostani előfője atyafiságos tsókokkal illette őket, annakutánna mind ő és tizt társai, mind a' miniszterek elhagyván az audientziás palotát, a' *Toskánai* követtel együtt a' Directorium kabinéjában mentek. — Az utolsó Conventnek el oszlása előtt azt végzették a' nemzeti képviselők, hogy ama híres *Filosofusnak Descartesnek (Cartesiusnak)* hamvai a' Pantheonba tétessenek bé. Ezt a' végzést a' mostani fő kormányzések is helybe hagyták, és mihelyt az időjárása engedni fogja, azonnal végbe is vilzik.

BCU Cluj / *Austriai e Belgium. Cluj*

Minekutánna a' *Gemappei* zenebonának indítót meg fogatta vólna a' *Brüsszeli* Fr. kormányzék, fel nyílt szejmekkel vigyáztat az ott, és annak környékén tartózkodó Fr. emigránsokra, és 20 személynél többet fogatott már el közülök. — Egy asszony, a' ki által az emigránsok leveleiket postára küldötték, vigyázatlanságból egyet elvesztett, mellyből az ölzve eskütteknek neveiket, lakásokat, és feltételeket egésszen ki tanúlták. — *Brüsszelben* 12000 ember küldetett téli kvártélyra, a' több *Belgiomi* városok sem maradtak üresen, melly által az ottan támadható zenebonát akarja a' Fr. kormányzék el távoztatni, jól tudván, hogy Belgiumnak lakosai szívszakadva óhajtyák törvényes urok és fejedelmek birodalma alá való visszateleket.

A' *Gemappei* zenebona indítói ellen még eddig semmisen végeztetett, hanem úgy láttzik, hogy ok is a' katoná Commissió eleibe fognak idéztetni. A' *Dylei* osztályban lévő törvényzék sem kezdette még el a' maga munkáját, hanem

rövid idő múlva el fogja azt kezdeni, hogy a' tömlőtzbem ülő személyek közül a' bűnösöket megbüntesse, az ártatlanokat pedig szabadon bocsássa. A' polgári törvényfűk közönségesen tartja a' maga gyűlléseit. A' Directoriumnak oda küldött Commissáriusa *Outrepont* polgár, közönséges orátiót mondván előttök, az igasság szorosi szolgáltatására, és részre való nemhajlásra intette a' bírákat. „Tinéktek bírának, *ügymond*, épen olly részre hajlás nélkül valóknak kell lennetek, mint a' minéműek azok a' törvények, a' mellyeknek eszközei vagytok — az általatok meghatározatató esetekben egyedül azokhoz folyamodjatok, semmit nem gondolván azzal, ha e' vagy ama rész tettzésének eleget nem tesztek 's a' t. — A' *Dylei* osztályban lévő kórmányfűk közönségesse tétette azon törvényt, melly szerént azok a' kik a' Fr. katonákat vagy az ellenséghez való által szökésre, vagy a' Fr. respublika ellen való fegyverfogásra ingerleni fogják, magok halálra ítéltetnek, jószágaik pedig kótyavetyére fognak vettetni.

Elegyes Tűdősítűsok.

Néhai XVI *Lajos* szerentsetlen király komor-nyikja, a' ki életének utolsó izempillantásáig ötet mind bóldog mind bóldogtalan állapotjában híven szolgált, *Veronába* ment, 's igen kegyelmesen fogadtatott XVIII *Lajos* király által. — *Szárdiniában* rendkívűl való hadi adó vettetett a' lakosokra a' Frantziák ellen való hadakozásnak folytatására. — A' *Prussziái* ármádia 20000 emberrel fog szaporítatni a' Lengyel Országi új keresményekből. — A' *Saxóniai* contingentialis seregek, mellyek 10000 főből állanak, és a' Fr. háborúnak első esztendejében már szolgáltak, készek a' masirozásra. — A' *Génuai* tartományokban minden eleséget requisitio alá vetettenek a' Frantziák. — *Londonban* egy olly kotsi neme találtott fel, mellynek 8 kereke vagyon, és a' melly-

ben 16 söt 24 ember is könnyen el ülhet. — A' *Tauserer* processusa, a' ki Austriai szolgálalából ki lépven a' Frantziákhoz állott, de a' mint egyik újság levelünkben említettük, Olasz Országban el fogatott, derekasan foly. — A' *Hesszen-Kasszeli* örökös fejedelem *Augustát* a' Pruszizai király leányát jegyzette el magának. — A' *Berlini* királyi tudós társaság a' múlt Januáriusnak 28-dik napján tartotta fel állítatásának emlékezetes napját. Ezt a' tudós társaságot ama mindenek előtt esmiertes mélységes elméjü és tudományü Német Országi *Filosofus Leibnitz* álitotta fel e' folyó Izázadnak első esztendejében az akkor élt kegyes királynénak segedelme által, a' melly 4 classisból, úgy mint a' philosophica, physica, mathematica és philologica classisokból áll, 's mindenikben bizonyos számú tudósok vagynak, még pedig rendes és rendkívül való tagok; az elsőbkeknek *Berlinben* kell lakni, és minden héten egyszer gyűlést tartani, a' mellyben a' sor Izerént vagy eggyik, vagy másik tudós tag, vagy a' maga, vagy a' rendkívül való tagoknak tudós munkáit el izokta olvasni. Ezeknek t. i. a' rendes tagoknak 1000 tallér fizetések vagyon esztendönként. A' rendkívül való avagy betsületből való tagok akárhol lakhatnak, és semmi fizetések nintsen. Ezen tudós társaságnak maga a' király a' protectora, kinek képét viseli a' praesidens; ezenkívül egy titoknokja, kihez minden tudós levelek és munkák küldetnek, és a' ki a' társaság nevében a' betsületből való tagokkal és más tudósokkal is levelezik, és minden classisnak egy egy directora vagyon. A' titoknoknak esztendei fizetése 2000 tallér. — *Chenier* a' tudományokra és szép mesterségekre ügyelő ministerré tétetett. — *Dántzigban* nagyon leszállott a' gabonának és búzának az ára. — A' *Bernai* kánton Angliai zsóldbá akarja adni a' Hollandiai respublikából el botsátatott regementjeit. — Az Olasz Országi fegyvernyugvásról és a' *Turini* udvarnak Frantziákkal való békességes traktájáról semmi bizonyost nem tudunk. — A'

Nápolyi király két lovas regementet küldött *Lombardiába*. — *Kosciusko* szerentsélen revolutionális pályafutása után *Péttersburgban* megholt. — Minden Cseh Országi gárizonok, mellyek 30000 főből állanak, az ártillériával együtt a' *Rénusi Cs. K. armádiához* masiroznak. — A' *Karaitzay* könnyűszerű lovas regementje, a' melly eddig Magyar Országban és Gallitziában fekütt, maga magát jelentvén a' Fels. hadi Tanátsnál az ellenség ellen való szolgálatra, már útban vagyon, és e' folyó hólnapnak kezdetében három szakaszban három nap egymás után itten *Bétsben* keresztül marsirozott; az első tiszttől fogva az utolsó köz emberig mindnyájan ugyan égtek az ellenséggel való szembe szállásnak kívánságától. — A' Törökök nehéz szemekkel nézik Lengyel Ország felosztatását; de nem mernek az osztott hatalmasságokkal perbe szállani. — A' *Hassiai* tartományokban igen nagy marha dög uralkodik. — Valamint Fr. Ország, és az azzal öltve kaptsoltatott tartományok, úgy a' *Mósel* és *Rénus* közt lévő kerületek is kénytelenek az erőltetett költsönadásban részesülni — *Tauféerer* meg győzetett arról, hogy ő már akkor is, a' midőn még az *Ogulinusok* regementjénél kapitány volt, pártosságra únszolta a' Horvátokat. Annakutánna bútsút vévén a' hadi szolgálattól, Gr. *Batthyáni* szolgálatjába állott, 's egynéhány-szor sok hajó gabonát vitt *Levantéba* és *Konstánztinápolyba*, 's mindenkor sok pénzt hozott vissza az urának, végtére a' Fr. revolutionnak kezdetekor a' gabona árával együtt ki maradt, a' *Frauzia* patrióták közt hadi szolgálatot vett, *Obrist-lajdinántságig* fel lépett, és mivel jó feje volt, 's őt vagy hat nyelveket jól értett és beszéllett, egy szabad sereg fel állítására szabadságot nyert, a' melly töbnire szökött katonákból és haramiakból állott. — A' Cs. Kir. *Rénusi* armádia a' jövő Mártiusban 200000 emberre szaporitatik. — Az Orosz Birodalombeli regementeknek egéltzésekre különös tartalék kompániák, és osztályok állitnak fel. — A' *Conde* hertzeg armádiájához igen sok

ember szökik által Fr. Országból, és a' Fr. *Rénust* ármádiától. A' *Rénuson* innen fekvő tartományoknak lakosai fel fognak fegyverkeztetni, és ha a' környülállások kívánják, az ellenség ellen küldetni. —

A' mai postán következő numerusú coperták alatt járó M. Kurir Erd. Olvasóinak küldetnek a' Magy. Almanakok: 5. 12. 40. 173. 174. 175. 180. 182. 185. 189. 190. 191. 193. 194. 195. 205. 206. 208. 210. 211. 214. 215. 217. 219. 220. 222. 223. 225. 226. 227. 229. 230. 241. 242. 243. 245. 246. 248. 339. 340. 341. 345. 347. 348. 349. 366. 393. 394. 395. 396. 397. 400. 401. 403. 405. 406. 407. 408. 411. 453.

A' következő numerusú coperták alatt járó Magy. Kurir Erd. Olvasói, következő helyeken és Uraktól kívánnyák a' M. Almanakot. *Komáromban* Tifzt. Mindszenti Sámuel Ref. Prédikátor úrtól: 549. 550. 551. 552. 553. 556. 557. 558. 563. 565. 566. 568. 569. 571. 577. 584. *Győrben* Csónika György Postae-Expeditor úrtól: 522. 544. 548. 554. 564. 570. 573. 574. 575. 576. 579. 585. 586. *Pápán* Tifzt. Laczay József Professor úrtól: 546. 547. 555. 559. 582. 583. *Posonban* Titt. Werber Simon Péter könyvnyomtató úrtól: 201. 202. 203. 204. — *Nagy Szombatban* Titt. Benkő László Postamester úrtól: 232. 233. 234. 235. 238. 239. *Sopronban* Titt. Rajts Péter Professor úrtól: 466. 467. 476. 351. 352. 353. 547. *Rimaszombatban* Tifzt. Szöke Ferentz Esperes úrtól: 307. 308. 310. 311. 313. 315. 320. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 331. 333. 334. 335. 500. 601. *Kassán* Tifzt. M. Kováts István Prédikátor úrtól: 338. 342. 343. 344. 404. 431. 432. 433. 436. 440. 442. 444.